

Introitus: „Jen zmlkni před Bohem, duše má, vždyť on mi naději vlévá. Jen on je má skála, má spása, můj nedobytný hrad, mnou nic neotřese. Má spása a sláva je v Bohu, on je má mocná skála, v Bohu mám útočiště. Lide, v každý čas v něho doufej, vylévej před ním své srdce! Bůh je naše útočiště.“

Žalm 62:6-9

Čtení z knihy Soudců, 8. kapitoly, verše 1 až 9:

„Efrajimští muži vytýkali Gedeónovi: „Cos nám to udělal, že jsi nás nepovolal, když jsi táhl do boje proti Midjancům?“ A ostře se s ním přeli. Ale on jim odpověděl: „Copak jsem teď učinil něco tak velikého jako vy? Což není Efrajimovo paběrkování lepší než Abíezerovo vinobraní? Do vašich rukou vydal Bůh midjánské velmože Oréba a Zéba. Mohl jsem učinit něco tak velikého jako vy?“ Když k nim promluvil toto slovo, jejich pobouření proti němu polevilo.

Potom přišel Gedeón k Jordánu a přešel jej spolu se třemi sty muži, kteří byli s ním, unavenými pronásledováním. Vyzval muže ze Sukótu: „Dejte prosím několik bochníků chleba lidu, který jde za mnou. Jsou unaveni. Pronásleduji midjánské krále Zebacha a Salmunu.“ Sukótsí velmožové mu však odpověděli: „To už je ruka Zebachova a Salmunova v tvých rukou, že máme dát chleba tvému voji?“ Gedeón prohlásil: „Za tohle zmrskám vaše těla stepním trním a bodlácím, jen co mi dá Hospodin Zebacha a Salmunu do rukou.“ Odtud táhl do Penúelu a promluvil k nim stejně, avšak penúelsí mužové mu odpověděli právě tak, jako odpověděli sukótsí. Řekl tedy penúelským mužům: „Až se budu vracet v pokoji, rozbořím tuto věž.“

Čtení z evangelia Markova, ze 6. kapitoly, verše 1 až 6:

„Vyšel odtamtud a šel do svého domova; učedníci šli s ním. Když přišla sobota, počal učit v synagóze. Mnoho lidí ho poslouchalo a v úžasu říkali: „Odkud to ten člověk má? Jaká je to moudrost, jež mu byla dána? A jak mocné činy se dějí jeho rukama! Což to není ten tesař, syn Mariin a bratr Jakubův, Josefův, Judův a Šimonův? A nejsou jeho sestry tady u nás?“ A byl jim kamenem úrazu. Tu jim Ježíš řekl: „Prorok není beze cti, leda ve své vlasti, u svých příbuzných a ve svém domě.“ A nemohl tam učinit žádný mocný čin, jen na několik málo nemocných vložil ruce a uzdravil je. A podivil se jejich nevěře. Obcházel pak okolní vesnice a učil.“

Mišpoche

Budu mluvit o široké rodině. Použiji výrazu Mišpoche - židovské označení rodiny v jidiš. Používá se jako trochu úsměvné rčení s tím, že pak není třeba vysvětlovat všechny zvláštnosti naší famílie. Abyste mi rozuměli: Moje známá, která žije v partnerství s úspěšným židovským psychologem, zdělila dvě děti z jeho prvního manželství. Ta první manželka, která se s tím psychologem rozvedla, zemřela. Ta má známá s psychologem zplodila ještě dva další syny. Svatbu ještě neměli, protože ta židovská není jen tak. A katolická (ona je z Čejkovic) by taky nebyla košér. Takže prostě mišpoche. A tak to píše v popisku společných fotografií se všemi čtyřmi syny. Prostě a jen Mišpoche.

Moc se mi to líbí, zdá se mi to pravdivé a poctivé a silné. Obdivuju ji, že převzala nejen milého, ale také jeho rodinu. V tom pojmu je i radost ze života, síla přežít snad všechno, co přijde. Ještě jeden příklad. Třeba babička Pindejová, která v pátek zemřela ve zdejší LDN. Její vnučka ji znala jako tu, která se starala o svého tatínka až do jeho vysokého stáří, když jeho žena zemřela. Jenže on to nebyl její tatínek, což vnučka nevěděla. Byl to kolega jejího tatínka, policisty, který zemřel na zánětlivou nemoc středního ucha. Kolega si maminku vzal, aby nebyla sama a už s ní další děti neměl. Vychoval kolegovi ty jeho děti, jak nejlépe uměl. Krása!

Jákob miloval děti své ženy Ráchel více, než ty jiné. Josefa rozmazlil duhovou sukní, skvělým oblekem a nenačil jej taktu v jednání s bratřími. A tak Josef přišel málem o život. Jasněže, stal se pak Spasitelem světa, ale nijak moc mu to postavení nezavidím, musel jít cestou otroctví. Jákob se z těch Josefových potíží moc nepoučil. Udělal to i podruhé. Zvýhodnil Josefa. Když už měl

smrt na jazyku, dal požehnání nejprve dvěma synům Josefovým¹ a pak všem synům a mezi nimi ještě těm dvěma. Mezi dvanáct kmenů Izraele vklínil tatínek Jákob Efrajima a Manasese, syny Josefovy. Pro ty, kdo tvrdí, jak je třeba držet čistou a zbožnost krev, jen podotknu, že jejich maminkou byla dcera egyptského kněze z Onu. Jákobovi to moc nevadilo, synek byl přece úspěšným místokrálem Egypta! V Jákobově požehnání to vypadalo, že Josefovy syny má namísto Rúbena a Šimeóna, kterým by v zaslíbené zemi podle Jákoeba neměl patřit ani kousek země. Šimeón, ten prvorozený ze dvanácti, měl být rozptýlen mezi ostatní.² Měl zcela ztratit identitu. Jenže, Jozue takticky nakonec podělil všechny. Mišpoche...³

Mezi Efrajimovci a Manasesovci byly spory. Téměř vždycky.⁴ Na území obou kmenů Izraele, které bylo velmi rozsáhlé, měli Manasesovci města mezi Efrajimci a naopak.⁵ Otevřený spor jsme zachytili na začátku osmé kapitoly knihy Soudců, ze které jsme četli. Efrajimci vytýkali Gedeonovi (byl z Manasesova pokolení), že je nechal stranou ve válce proti midjánským nájezdníkům. Jenže, to nebyla Gedeonova volba, že bude válčit jen se třemi sty bojovníků. To mu přece Hospodin určil, aby vítězil s menšinou. Efrajimci mu to ale vytýkali...

Gedeon se zachoval jako zralý muž, nechtěl spor, tak moudře pochválil efrajimské vítězství v jiné části války a odvedl řeč jinam. Nicméně cestou při pronásledování Madianců mu to stejně dali příbuzní sežrat. Ve dvou paměťových místech, v Penúel (Genesis 32:30n) a Sukót (Genesis 33:17),⁶ se Gedeonovi vysmáli potomci dalšího bratra Gáda, sousední kmen, když od nich chtěl pomoc ve formě proviantu pro své tři stovky bojovníků pronásledujících Midjánské. Přece chtěl jen osvěžení pro své bratry! Jak si myslíte, že to dopadlo, když midjánské náčelníky Salmunu a Zebacha dopadl? Jedny ve Sukót vymrškal roštím a druhé v Penúel - no neptejte se, podívejte se do Bible.⁷ Mišpoche!

V evangeliu se Nazaretští podivovali, odkud má Ježíš svou moc. A podle jeho příbuzných usoudili, že je to nějaké moc divné. Příbuzní mohli mít podivnou pověst, mohla to být chudina, stavební dělníci naprosto bez vzdělání a náboženského zanícení. Z jiného místa evangelia víme, že sami příbuzní moc nevěřili v Ježíšovo poslání a nemínili jej následovat a podporovat. Nerozuměli mu. byli tak příkladem: „Hele, jestli tohle jsou věřící, pak tedy nevím...“ Ti příbuzní Ježíše v jedné chvíli chtěli stáhnout z veřejného života jako pomateného. Bylo to chybou, pokud někdo chtěl měřit Ježíšovu službu podle nich. Nicméně, bylo to tak svůdné! Je to přece člověk z jejich rodiny! Nerozhodovala moudrost a ani mocné činy, které konal. To nějak zaniklo. Je to jen *tektón*, stavební dělník či truhlář, jak překládá tradice. Nemá rabínské školy...

Kdyby to Nazaretští jen konstatovali, tak dobrá, ale oni podle toho upravili svá očekávání. Kdyby si řekli, že o tomhle víme tohle a o tamtom ono, ale tenhle kluk se podvedl a tak Pánu Bohu sláva... A kdyby řekli, že jsou všichni naši a se vším všudy pod Boží milostí. Kdyby se obrátili k Hospodinu: „Tak tady jsme: Je to naše mišpoche, Hospodine!“ bylo by to i veselé a zajímavé.

¹ Viz Genesis 48:1nn... Zvláště: „Oba synové, kteří se ti v egyptské zemi narodili před mým příchodem k tobě do Egypta, budou nyní moji. Efrajim a Manases jsou moji jako Rúben a Šimeón...“ (Genesis 48:5)

² „Šimeón a Lévi, bratři, jejich zbraně – nástroj násilí. V jejich kruh ať nevstupuje moje duše, s jejich spolkem zajedno ať není moje sláva, neboť v hněvu povraždili muže, ve svém rozvášnění ochromili býky. Buď proklet jejich hněv, že byl tak prudký, jejich prchlivost, že byla tak krutá. Rozdělím je v Jákobovi, rozptýlím je v Izraeli.“ (Genesis 49:5nn) a všimněte si, Mojžíš Šimeóna vynechal z požehnání úplně... (Deuteronomium 33)

³ Z Efrajima byl také Jarobeám, kterému Pán Bůh světil vládu nad deseti kmeny Izraele. Schopný muz z Efrajima oslabuje Davidovskou dynastii. Ovšem, sám se zvrhl, až běda... (Viz 1. Královská 11 až 14)

⁴ Stačí si vzpomenout na Jiftácha Gileádského (Manases) a Efrajimce u brodů Jordánských ve 12. kapitole knihy Soudců (1-7)

⁵ Viz Kniha Jozue 16:9 a 17:9

⁶ Výslovně svěřený Gádovcům (Jozue 13:27)

⁷ Viz Soudců 8:16n

Ještě jednou: Mišpoche zahrnuje i postižené, podivné existence, selhávající, rozvedené a třeba jinak orientované, za které je třeba se postavit. A není třeba mišpoche představovat jako dokonalé těleso... My tady ale čteme něco jiného. Pro Nazaretské byl Ježíš nepřijatelným. Doslovně:

„Byl jim kamenem úrazu...” (6:4)⁸ Kámen úrazu je kamenem úhelným, zásadním a rozhodujícím. Buď se podle něj srovnáš a nebo se o něj rozbiješ. Mluvil o něm ve slovech prorockých skrze Izajáše⁹ sám Pán Bůh a ten pojem používá i apoštol Pavel!

A jak to pochopit tady? Ježíš svou mišpoche otevřeně přijímal. Přišel za nimi, nestyděl se za příbuzenstvo. Neštítel se chytráků v synagóze. Ovšem oni přesně naopak. Kvůli tomu, že si řekli, že je Ježíš jen kluk Josefův, přišli o skvělou možnost pomoci. Mysleli si, že jej odkopnou z cesty. Ale On jim nehnul. Prostě si o kámen urazili palec. Rozplácli se o Ježíše a poškodili sami sebe. Pošetilost rozhodnutí Nazaretských dokresluje závěr: **„A podivil se jejich nevěře. Obcházel pak okolní vesnice a učil.”** (6:6) Je to vždycky k podivení, když někdo propásne ohromnou možnost pro svůj život.

„Tu jim Ježíš řekl: „Prorok není beze cti, leda ve své vlasti, u svých příbuzných a ve svém domě.“ (6:4) To rčení o prorocích a jejich vlasti, to podle skutečnosti pravdivé - třeba podle Jeremjášova života, ale zaručeně jej není nutné bezmocně opakovat a říkat, že to jinak být nemůže. Sice to rčení Kristus vymyslel a dotrpěl až na kříž, ale tím má být nad nebe jasno, že tohle pitomé rčení se nemá v církvi dědit! Může, musí a má to být jinak. Máme překračovat svou minulost a neopakovat staré chyby. Máme vytěžít z obdarování těch, kteří jsou nám dáni! Nemusí být k užítku jen jiným. A my nemáme čekat na zvěstovatele s nejčerstvějším evangeliem já nevím odkud - ale hlavně odněkud z dálky.

„A nemohl tam učinit žádný mocný čin, jen na několik málo nemocných vložil ruce a uzdravil je.” (6:5) To si člověk říká, že by těch pár několik nemocných také bral. Vždyť nějaká uzdravená lupenka, epilepsie, bolavá záda, schizofrenie či klouby, to by byl také mocný čin. A jaký! Nebo ne?!

Ale, že: **„Nemohl učinit žádný mocný čin?”** Pro Pána Ježíše Krista to nebyla otázka kapacity a možnosti. Jako, že by mu Nazaretští znemožnili dělat mocné činy a omezili jej. To ne. Boží Syn byl a je vždycky suverén. Ale proto, že nedokázali docenit a tedy přijmout jeho péči, tak se s ní nevnucoval. On se obecně nevnucuje. Jde dál. Na to, aby nás přemlouval, na to měl a má moc málo času.

Jen několik věcí, které je možné vyčíst z našich textů pro naši vlastní dobu: Mišpoche - my nemáme takové označení pro širokou rodinu se vším, co k ní patří. S radostmi, úspěchy a také se vši bídou. Víte, jak to bývá s rodinami v církevním prostředí. V našem výběrovém církevním prostředí se snažíme působit, jako ti nejlepší a nejdokonalejší křesťané.

Namlouváme si, že jsme cosi lepšího... Snažíme se působit jako vzory dokonalosti. Jako takové chrámové sloupy. Například tím, že máme jen dokonalá manželství... Snažíme se tvářit, že se nám vše daří a místo, abychom se snažili dodat radosti životu, byť těžkému, tak se strašně stydíme, když se něco nepovede. A neřekneme si o pomoc! To by bylo ponižující.

A jako není dobře žít v iluzích o Izraeli, tak stejně nemá smysl upadat v iluze o sobě samých a o našich rodinách v Církvi bratrské.

⁸ Kámen úrazu je a zůstává. Buď se podle něj srovnáš a nebo se o něj rozbiješ. Když se někdo snaží nebýt kamenem úrazu, jde radši z cesty. Ale to je naše aplikace. A je špatná. Je to naopak. Ř 9,32 Proč? Protože nevycházel z víry, nýbrž ze skutků. Narazili na kámen úrazu, Ř 9,33 jak je psáno: ‚Hle, kladu na Siónu kámen úrazu a skálu pohoršení, ale kdo v něho věří, nebude zahanben.‘

Ř 14,13 Nesudíme už tedy jeden druhého, ale raději posuďte, jak jednat, abyste nekladli bratru do cesty kámen úrazu a nepůsobili pohoršení.

1K 1,23 ale my kážeme Krista ukřižovaného. Pro Židy je to kámen úrazu, pro ostatní bláznovství

⁹ Izajášovo proctví 8:14 a 28:16

Mišpoche. Nikdy to nebylo jinak. Nepředstavujeme jiným a ani sobě si, že jsme skvělou, bezchybnou, fajnovou a vyladěnou familií, která zvládne všechno a na všechno je připravena. Není to pravda. A není to dobře. Lidé stejně vycítí, jaká je pravda. Taky nejsme stále rostoucí církví,, kde se můžete dočkat jen toho dobrého. Za stálým mluvením o Pánu Ježíši se někdy skrývají temné stránky lidského života. A stačí se dívat, ty stránky jsou veřejně vidět. A i naši historii je hloupé představovat jako bezchybnou. Nemá smysl vyhlazovat hrany a představovat jen to dobré. Iluze!

Trapně zamlčujeme svá selhání, svádíme je na ty cizí a přikrašlujeme skutečnost. Je to tak jednoduché, když svoje potíže vysvětlujeme těmi, kteří tu nejsou, kteří utekli, opustili nás. Je to moc jednoduché a nemůže to být pravda.

Máme až příliš velké sklony spolu soutěžit a druhými pohrdat (počkej, až mi ukážeš, že...). Skoro jako ti Gádovci Gedeonovi. Říkáme: „Ale ty to nedáš, nejsi z naší rodiny! Ty jsi katolík... Ty jsi pohan...“ V Kroměříži se katoličtí hanáčtí strécové téměř stydí za Husova předchůdce (Milíč z Kroměříže). Co se nedá svést na husity, to mají na svědomí valašští lutriáni, kteří do města pustili Švédy. A jediný olomoucký arcibiskup, který nebyl šlechtického rodu, to také zrovna neměl lehké - byl schopný a věrný, ale byl Žid... Arcibiskup Theodor Kohn.¹⁰ Když jej kapitula v roce 1893 zvolila, ve Vídni se zděsili. Předseda vlády, hrabě Eduard Taaffe, prohlásil veřejně: „Je ten Žid alespoň pokřtěnej?!“

Nebo: Začínáme stále něco nového, chceme vynikat a dělat jen ideální věci, ale nemáme vytrvalost svůj projekt provést potížemi. Logicky, ono je to vždycky mišpoche. Zdar i obtíže. Nebo: Musíme do všeho strkat nos a u všeho být a o všem diskutovat nebo rovnou rozhodovat. Cloumá s námi podivné pojetí spravedlnosti - všichni musí mít stejně a musí být u všeho. Viz ten Gedeonův příběh! Občas se nám objeví věroučný záchvat. Za zbožností vidíme nějakou naši náboženskou formu, kterou plošně zavedeme a tím se všechno spraví. To určitě!

A ještě jinak: Církev musí nás a naše děti bavit! Děti s námi cloumají, když je církev nebaví. Starší je odhánějí, protože ruší. Rodiče chtějí mít taky klid. Tak podlehnou a vyhoví dětem ve všem. Chyba! Máme odpovědnost. Jsou to přece naše děti, které máme vychovat. Občas musíme zůstat pevní, říct dětem, že to prostě tak bude. Mišpoche bolí a není učesaná.

A teď pojďme mluvit rozhodně a vstřícně o tom, co uděláme: Zařadíme do Mišpoche s vědomím své bídy. S údivem, že nás Otec v nebi bere a přijímá, že za námi do toho „Nazareta“ přišel Boží syn! A věrně v tom společenství vytrváme, budeme promyšlet, analyzovat slyšené a vnímat Boží moc. Nazaretští pomínuli Boží moc, pro ně neznamenal vůbec nic, že to Ježíšovo dílo bylo dobré a správné. Ptali se: „Odkud to má?“ jako by to bylo podstatné. Rozhoduje přece, že něco je a nebo není dobré. Nezeptali se: „Co to Ježíš řekl?“ Tak to dělat nebudeme! Když neporozumíme, budeme se zas a zase ptát.

Jen tak se to naučí naše děti i zcela cizí lidé, že není ostudou se přidat ke křesťanům, k mišpoche, a věrně nést ty kolem a mít rádi ty cizí... Jen tak se naučí naše děti i cizí naučí dobré věci. Vezmou svůj podíl práce, naučí se jej zvládnout. A vyprosí si pro něj Dary Ducha svatého. A hned budou hledat, komu ještě předat svou práci. Neutečou, ale od začátku si budou připravovat nástupce a šířitele toho dobrého, co sami vzali. Něco, nadpřirozeně lidského, přirozeně Božího. Pán Bůh nás má rád v té naší pestré mišpoche.

Tak se naučíme, že je dobré mít rád celou mišpoche našeho státu. A nepohrdat těmi, kteří se naučili jen to zlé. Třeba někdo selhal. Byl ve vězení, rozvedl se, kradl. Je samozřejmě také náš! Což neznamená, že zamlčíme jeho činy. Když něco provedl, musíme jej vydat soudu. Víte jak církev zamlčovala selhání a chtěla své lidi soudit jen sama. Chyba!

¹⁰ https://cs.wikipedia.org/wiki/Theodor_Kohn

Přijměme svou mišpoche.¹¹ Ježíš přijímal svoji rodinu, a to jak své bratry a sestry, tak ty ostatní Nazareťany. Všechny lidi. Všem říkal své „Ano!“ Nedělal rozdíly. Bral celou Nazaretskou mišpoche. To by tam jinak ani nešel!

A bolelo jej, když jej sousedi podezírali ze spolčení s podivným silami zla jen proto, že je jiný a vynikal nad svoje bratry. Bolelo jej, že pro závist a nějaké nízké pudy nepřišli a neřekli: „Hele, prosímtě, pomoz nám!“ Když viděli, že pomoci může.

Nebudeme vybírat podle toho, kdo ke komu patří a jak se nám líbí. Nebudeme přece odmítat a nebo přijímat podle našich představ o svatosti a správnosti. To souvisí ještě s něčím: Budeme mít odvalu být jiní! Originální. Budeme se modlit za svoje děti, aby si dobře vybrali práci, existenci a partnera pro život, ale nebudeme jim klást nesplnitelné podmínky. Jako že partner našich dětí musí být z církve a že musí být od těch našich, nejlépe z té naší církve - nikoli katolík, baptista či metodista. A víte, že těch důvodů, proč lidé nevyhovují našim představám je daleko více... Ne, přijmeme ty, které nám Pán Bůh přidal. Ani po nějakém selhání a vybočení je nevyhodíme a budeme se pokoušet o vzájemný dohovor, dokud to jen půjde. Poneseme je a budeme je doprovázet.

To Boží je přece vždycky pro nás lidi nadpřirozené! A my nečekáme méně, než něco z nebe!

Slovo na cestu:

„Proto i my děkujeme Bohu neustále, že jste od nás přijali slovo Boží zvěsti ne jako slovo lidské, ale jako slovo Boží, jímž skutečně jest. Vždyť také projevuje svou sílu ve vás, kteří věříte. Nesete podobný úděl jako církve Boží v Kristu Ježíši, které jsou v Judsku. Vytrpěli jste stejné věci od svých vlastních krajanů jako církve v Judsku od židů... Bez vás, bratří, byli jsme jako sirotci, i když to bylo nakrátko a jen tělem, ne srdcem; tím usilovněji jsme vás toužili spatřit... Vždyť kdo je naše naděje, radost a vavříin chlouby před naším Pánem Ježíšem Kristem při jeho příchodu, ne-li právě vy? Ano, vy jste naše sláva a radost.“

1. Tesalonickým 2:13n, 17., 19-20

---

¹¹ Jako Pán Ježíš přijal celou svou rodinu, všem říkal své „Ano!“ Všechny ostatní Nazareťany měl rád! Jinak by tam nešel... Nedělal rozdíly, vzdělané i nevzdělané, zdravé či nemocné. Bral celou nazaretskou mišpoche. A bolelo jej, že jej sousedi podezírali ze spolčení se zlými silami jen proto, že byl jiný a že vynikal nad ostatní bratry. Nebudeme přebírat, kdo je katolík, cébák, metodista či starokatolík. nebudeme přebírat podle našich představ o svatosti a správnosti.

Proč věříme a často volíme jen ty, kteří dobře hrají svou roli. Že jim to baštíme, když nás ohlupují. Proč Ježíš nezahrál svou roli lépe, nepochválil Nazaretské za něco, jedno za co! Proč to neudělal alespoň jako Gedeón? Proč neměl nějakého svého Marka Prchala, který by mu napsal noty, jak má mluvit a jednat. Amatér? Ne, neměl čas na taktiky. Gedeón byl jen sedlák a z nouze vojevůdce. Pán Ježíš Kristus byl od začátku skutečným Spasitelem světa. Jeho den byl krátký a přijetí i odmítnutí bylo naprosto jasné.